

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

(назва факультету/підрозділу)

КАФЕДРА ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ

БЕЗПЕКИ

(назва кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Експертиза з охорони праці

назва навчальної дисципліни

професійна (вибіркова)

обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова

за освітньо-професійною програмою «Охорона праці»

назва освітньої програми

підготовки бакалавра

найменування освітнього ступеня

у галузі знань 26 «Цивільна безпека»

код та найменування галузі знань

за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

код та найменування спеціальності

Рекомендовано кафедрою охорони праці

та техногенно-екологічної безпеки

на 2022 – 2023 навчальний рік.

Протокол від 29 серпня 2022 року № 2

Силабус розроблений відповідно до робочої програми навчальної дисципліни
«Експертиза з охорони праці»

2022 рік

Загальна інформація про дисципліну

Силабус навчальної дисципліни «Експертиза з охорони праці» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Охорона праці» для підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека». Зазначеною освітньою програмою навчальну дисципліну «Експертиза з охорони праці» віднесено до циклу професійної (обов'язкової) підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості забезпечення безпечного виконання робіт підвищеної небезпеки й експлуатації обладнання підвищеної небезпеки; оцінювання відповідності машин, механізмів, устаткування, транспортних та інших засобів виробництва вимогам чинних нормативних документів з охорони праці.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів)

Загальна інформація	Колошко Ювіта Вікторівна, викладач кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки факультету техногенно-екологічної безпеки.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 309. Телефон (робочий) – (057)707-34-46.
E-mail	yuvita.75@ukr.net
Наукові інтереси*	Прогнозування та оцінка техногенної безпеки, Прогнозування властивостей багатокомпонентних систем природного та штучного характеру. Каталітичні та фотокаталітичні процеси.
Професійні здібності*	–
Наукова діяльність за освітнім компонентом*	–

* – заповнюється за бажанням НПП.

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щосереди з 15.00 до 16.00 у кабінеті № 309. У разі необхідності час додаткової консультації здобувача вищої освіти погоджується окремо.

Мета вивчення дисципліни: формування у майбутніх фахівців необхідних в їхній подальшій професійній діяльності компетентностей, знань і умінь з питань визначення відповідності технологічної частини проекту вимогам нормативно-правових актів з охорони праці; оцінювання відповідності машин, механізмів, устаткування, транспортних та інших

засобів виробництва вимогам чинних нормативних документів з охорони праці; ідентифікації факторів виробничого середовища і трудового процесу; організації проведення експертизи проектної документації на відповідність нормативно-правовим актам з питань промислової безпеки та охорони праці; проведення контролю за додержанням чинних нормативно-правових актів з охорони праці, стандартів безпеки праці у процесі виробництва; виявлення можливості виникнення небезпек, шкідливих та небезпечних чинників на виробничих об'єктах; здійснення контролю за дотриманням на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форм власності чинного законодавства, правил, стандартів, норм, положень, інструкцій з охорони праці, виробничої санітарії; протипожежного стану та охорони навколишнього середовища; організації дотримання безпеки та гігієни праці.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	Професійна (вибіркова)
Рік підготовки	2019-й
Семестр	9-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	1
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	8
- практичні заняття (годин)	2
- семінарські заняття (годин)	
- лабораторні заняття (годин)	
- курсовий проект (робота) (годин)	
- інші види занять (годин)	
- самостійна робота (годин)	80
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	диференційний залік

Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна вивчається наприкінці циклу професійної

підготовки, коли здобувачі вищої освіти вже мають достатнє уявлення про особливості та значення питань охорони праці як у загальному вимірі трудової діяльності, так і у вимірі сфери професійної діяльності; особливості виробничої санітарії, ризикоорієнтованого управління охороною праці; екологічні аспекти промислової безпеки; безпеку виробничих процесів, обладнання та транспорту; особливості профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань, управління та нагляду у галузі охорони праці тощо.

Фізика, Хімія, Культура безпеки, Засоби індивідуального захисту людини, Ризикоорієнтоване управління охороною праці, Техногенна безпека технологічних процесів, Безпека виробничих процесів, обладнання та транспорту.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми Охорона праці, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Дисциплінарні результати навчання	ДРН
Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.	ДРН01
Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій.	ДРН02
Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.	ДРН03

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ОКД
Здатність до організації безпечної експлуатації техніки, устаткування, спорядження у сфері професійної діяльності, створення безпечних і здорових умов праці.	ОКД1

Здатність до спостереження, аналізу й оцінювання потенційної небезпеки (ризиків) функціонування об'єкту господарювання, виробничого середовища, особливостей трудової діяльності, характеру й умов праці.

ОКД2

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

Модуль 1. Експертиза з охорони праці.

Тема 1.1. Нормативно-правова база з питань експертизи з охорони праці.

Нормативні документи, що регламентують проведення експертизи з питань охорони праці. Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці.

Тема 1.2. Проектна документація. Склад проектної та робочої документації.

Проектна документація: основні поняття. Загальні положення розроблення проектної документації для будівництва. Стадії проектування. Процедура розроблення проектної документації на будівництво об'єктів.

Тема 1.3. Експертиза проектів будівництва на їх відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці.

Порядок затвердження проектів будівництва. Експертиза проектів будівництва. Порядок проведення державної експертизи інвестиційних програм (проектів).

Тема 1.4. Порядок проведення державної експертизи (перевірки) технологічної, конструкторської, технічної документації на виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам з охорони праці.

Методика проведення державної експертизи (перевірки) технологічної, конструкторської, технічної документації на виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам з охорони праці. Експертно-технічні центри.

Тема 1.5. Роботи з підвищеною небезпекою.

Види робіт та перелік машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки. Порядок видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки.

Тема 1.6. Порядок проведення огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів,

устаткування підвищеної небезпеки.

Основні терміни та поняття. Технічний огляд. Експертне обстеження устаткування. Облік даних про технічний стан устаткування. Вимоги до суб'єктів господарювання, які мають намір виконувати (виконують) роботи з технічного огляду та/або експертного обстеження устаткування підвищеної небезпеки.

Тема 1.7. Авторський нагляд за дотриманням проектних рішень з боку проектних організацій.

Основні поняття. Законодавство України про авторський нагляд за дотриманням проектних рішень з боку проектних організацій. Права і обов'язки спеціалістів, які здійснюють авторський нагляд.

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ЗАЛІК.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

Назви модулів і тем	Заочна (дистанційна) форма					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	модульна контрольна робота	
9 - й семестр						
Модуль 1. Експертиза з охорони праці						
Тема 1.1. Нормативно-правова база з питань експертизи з охорони праці.	11	1			10	
Тема 1.2. Проектна документація. Склад проектної та робочої документації.	11	1			10	
Тема 1.3. Експертиза проектів будівництва на їх відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці.	11	1			10	
Тема 1.4. Порядок проведення державної експертизи (перевірки) технологічної, конструкторської, технічної документації на виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам з охорони праці.	11	1			10	
Тема 1.5. Порядок проведення	11	1			10	

державної експертизи (перевірки) технологічної, конструкторської, технічної документації на виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам з охорони праці.						
Тема 1.6. Роботи з підвищеною небезпекою	11	1			10	
Тема 1.7. Порядок проведення огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки.	11	1			10	
Тема 1.8. Авторський нагляд за дотриманням проектних рішень з боку проектних організацій.	13	1	2		10	
Разом	90	8	2		80	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1.6. Основні терміни та поняття. Технічний огляд. Експертне обстеження устаткування. Облік даних про технічний стан устаткування. Вимоги до суб'єктів господарювання, які мають намір виконувати (виконують) роботи з технічного огляду та/або експертного обстеження устаткування підвищеної небезпеки.	2
	Разом	2

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань (не передбачено навчальним планом)

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усне опитування, виконання модульних контрольних робіт та екзамен. Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою - ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала (ЄКТС)	Національна шкала
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться під час установочних лекцій і практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти за змістом визначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та під час виконання завдань практичної роботи.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка його подання, культура мовлення, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (9 семестр).

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль			
Лекції	4	8	32
Практичні заняття	1	10	10
Контрольна робота	1	20	20
II. Підсумковий контроль (диференційований залік)			40

Поточний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти на лекції (оцінюється від 0 до 8 балів):

- 8 балів – здобувач був присутній на лекції і він в повному обсязі самостійно і творчо опрацював питання лекції і володіє її змістом;
- 4 балів - здобувач не був присутній на лекції але він в повному обсязі самостійно і творчо опрацював питання лекції і володіє її змістом;
- 0 балів – здобувач не був присутній на лекції, не опрацював питання лекції і не володіє її змістом.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти на практичному занятті (оцінюється від 0 до 10 балів):

- 10 балів – здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, орієнтується в конкретній темі та аргументовано і впевнено вирішує практичні завдання;
- 7 балів – здобувач володіє навчальним матеріалом та може окреслити деякі аспекти визначеної теми;
- 3 бали – здобувач поверхово володіє навчальним матеріалом і не може впевнено окреслити аспекти визначеної теми;
- 0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання, не розкриває основні положення дисципліни.

Контрольна робота є складовою поточного контролю і виконується у вигляді самостійної письмової роботи або складання тесту згідно методичних вказівок для виконання контрольної роботи з дисципліни.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти при виконанні контрольної роботи (оцінюється від 0 до 20 балів):

- 20 балів – вірні відповіді дані на всі запропоновані питання, дотримано всі вимоги до виконання;
- 15 балів – вірні відповіді дані на всі запропоновані питання, але вони недостатньо обґрунтовані, або у відповідях наявні незначні помилки;
- 10 балів – вірні відповіді дано на 50% запропонованих питань;
- 5 бали вірні відповіді дано менше, ніж на 50% запропонованих питань, наявні значні помилки;
- 0 балів – відповіді відсутні або робота містить грубі помилки на більшість запропонованих питань.

Підсумковий контроль. Проведення заліку і екзамену можливо в аудиторії режимі безпосереднього спілкування, а також в режимі

дистанційного навчання з використанням засобів дистанційного тестування OPEN-test.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Сумлінне дотримання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

2. Активна участь в обговоренні навчальних питань, змістовна підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

3. Користування мобільними пристроями під час заняття дозволяється тільки з навчальною метою і з дозволу керівника заняття.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися у викладача навчальної дисципліни про кількість накопичених балів та вести власний облік цих балів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Експертиза з охорони праці: курс лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються на першому (бакалаврському) рівні в галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», освітньо-професійною програмою «Охорона праці» / Укладачі: А.І. Морозов, О.П., Шароватова, В.М., Лобойченко. НУЦЗУ, 2020. 96 с.

2. Освітньо-професійна програма «Охорона праці» підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека». URL:https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnisti/osvitni_programi/2022/263_op_bak.pdf.

Допоміжна

3. Іванов В.М. Технічне діагностування підйимально-транспортних машин: Начальний посібник. Х.: Форт, 2010. 248с.

4. Цейтлін М.А., Райко В.Ф., Шестопалов О.В. Проектування природоохоронних комплексів з використанням САПР: Навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2013. 224 с.

5. Шароватова О.П., Морозов А.І. Феномен безпеки: витoki, трансформації і перспективність понять. Проблеми техногенно-екологічної

безпеки: освіта, наука, практика: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 21-22 лист. 2019 р.). Харків: НУЦЗУ, 2019. С. 205-207.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <https://www.dsns.gov.ua>.
2. Державна служба України з питань праці. URL: <http://dsp.gov.ua>.
3. Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці. URL: <http://www.ndiop.kiev.ua>.
4. www.zakon.rada.gov.ua.

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 року.
2. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23 грудня 1993 року.
3. Закон України «Про архітектурну діяльність» від 20 травня 1999 року.
4. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 року.
5. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 року.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 червня 1994 р. № 431 «Про порядок проведення державної експертизи (перевірки) проектної документації на будівництво та реконструкцію виробничих об'єктів і виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам про охорону праці».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 р. № 687 «Про затвердження Порядку проведення огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки».
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 2007 р. № 903 «Про авторський та технічний нагляд під час будівництва об'єкта архітектури».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 травня 2011 р. № 560 «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України».
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 2011 р. № 701 «Про затвердження Порядку проведення державної експертизи інвестиційних програм (проектів)».

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1107 «Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки».

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. № 96 «Про затвердження Положення Про Державну службу України з питань праці».

13. Наказ Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 30.вересня 1994 р. № 95 «Про затвердження Методики проведення державної експертизи (перевірки) проектної документації на будівництво (реконструкцію, технічне переоснащення) виробничих об'єктів і виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам про охорону праці».

14. Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 8 червня 2004 р. № 151 «Про затвердження Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці».

15. Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 03 вересня 2007 р. № 195 «Про затвердження Вимог до спеціалізованих та експертних організацій, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 26.05.2004 № 687».

16. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16.05.2011 р. № 45 «Про затвердження Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів».

17. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 13.03.2013 р. № 243 «Про затвердження Методики проведення державної експертизи інвестиційних проектів та форми висновку за її результатами».

18. Положення про авторський нагляд за будівництвом будинків і споруд: ДБН А.2.2-4-2003. Офіц. вид. К.: Державний комітет України з будівництва та архітектури, 2003.

19. Склад та зміст проектної документації на будівництво: ДБН А.2.2-3-2014. Офіц. вид. К.: Мінрегіон України, 2014. (Наказ Мінрегіону від 04.06.2014 р. № 163).

Розробник:

викладач кафедри охорони праці
та техногенно-екологічної безпеки

Ювіта КОЛОШКО